

*A. Ü. Veteriner Fakültesi Şirurji Kürsüsü
Prof. Dr. Hayrettin Anteplioglu*

KLİNİĞİMİZDE KÖPEKLERDE RASLADIĞIMIZ HERNİA PERİNEALİS OLGULARI

Faruk Akın*

Erdoğan Samsar**

Cas d'hernie périnéale que nous avons rencontrés dans notre clinique chez les chiens

Resume: Nous avons diagnostiqué entre 1974 et 1977 l'Hernie périnéale sur un total de 7 chiens mâles, 1 d'entre eux étant loup metis autochtone, 1 loup et 5 faisant partie de la race locale. Le fait qu'appartenaient particulièrement 5 desdits chiens, la moyenne d'âge en fixée comme étant 8, a la race autochtone, et qu'ils prenaient leur origine d'une région déterminée d'Ankara et d'autre part qu'il existait des chiens frères parmi nos observations, a conduit a la conviction que l'affection pouvait être de caractér héréditaire.

Dans l'ensemble des cas, l'Hernie s'est formé a la région périnéale droite. Nous avons observé comme organes herniés, tissu adipeux rétro-péritonéal chez 4 chiens, vessie chez 1 'un et dislocation du rectum, chez deux (frères). Chez les malades nous avons observé en outre, des symptomes comme difficulté défécation, parasite, cachexie et déshydratation. Pendant l 'opération on a vu que m. spincter ani externus et aussi m. coccygicus lateralis et lig. sacro-tubérale sont parait atrophié. Les deux dernieres sont été suturé á m. sphincter ani externus.

Nous avons obtenu, sur les 90 p. 100 des operations, de bons résultats; ala suit des opérations, nous avons noté 3 rechutes dans un seul cas. Ceci constaté étant en rapport avec hypertrophie prostatique, a été guéri sans recourir a la prostatectomie.

Özet: 1974-1977 yılları arasında Kliniğimize getirilen 1 i yerli kurt melezi, 1 kurt 5 i yerli ırka ait toplam 7 erkek köpekte Hernia perinealis teşhis edildi. Yaş ortalamaları 8 olarak saptanan bu köpeklerden özellikle 5 inin yerli ırka ait oluşu ve Ankaranın belirli bir bölgesinden köken alışı, ayrıca olgularımız arasında kardeş köpeklerin bulunuşu hastalığın Herediter nitelik taşıyabileceği kanısı uyandırmıştır.

Olayların tümünde fıtık sağ perineal bölgede oluşmuş, 4 köpekte fıtıklaşan organ olarak retro-peritoneal yağ dokusu, 1 inde sidik kesesi, 2 sinde de (kardeş olgular) rectum dislocation'u gözlenmiştir. Ayrıca hastalarda defekasyon güçlüğü, parazit, dehidrasyon ve kaşeksi gibi semptomlar izlenmiştir. Operasyonda atrofik görülen kaslardan m. sphincter

* Doç. Dr. A.Ü. Vet. Fakültesi Şirurji Kürsüsü Ankara/TÜRKİYE

** Doç. Dr. A.Ü. Vet. Fakültesi Şirurji Kürsüsü Ankara/TÜRKİYE

ani externus, lig sacro-tuberalis, m. coccygicus lateralis birbirlerine dikişler aracılığı ile tesbit edilmişlerdir.

Operasyonlarda % 90 olumlu sonuç alınmış, sadece bir olguda operasyondan sonra 3 kez reşüt olayı izlenmiştir. Bu sonuncusun da prostat hipertrofisi ile ilgili olduğunu saptanmış, ancak prostatoctomie yapılmadan bunun da iyileştirilmesi sağlanmıştır.

Giriş

Perineum fitıkları köpeklerde oldukça ender olarak gözlenir. Klinik olarak çoğunlukla köpeklerin anal gland'larının yangıları, tümörleri ve diverticulum recti gibi bozukluklarla da karıştırılma olasılıkları vardır. Yaptığımız 20 senelik istatistiklere göre; Kliniklerimizde raslanan hernia perinealis olgularının oranı, % 002 olarak saptanmıştır. Son dört yılda bu oran giderek % 0075 gibi bir rakama yükselmesi ve kısa bir süre içerisinde % 1.78 kadar bir artış göstermesi, ayrıca olgularımızın Ankaranın belirli bir bölgesinden köken alışı, bizlerin bu konuya eğilmemize neden olmuştur.

Hernia perinealis köpeklere özgü bir hastalık olup, perineum bölgesinde ve anus'un yanında daha çok uni-lateral olarak oluşan fitıklar, özellikle yaşlı kurt köpeklerinde daha fazla görülür. (8,10). Yapılan gözlemlere göre bu tür fitık olguları daha çok 8 yaş ile bunun üstünde bulunan köpeklerde şekillendiği ve fakat, gençlerde de raslanabileceği ileri sürülür (3). Çok ender olmakla beraber hernia perinealis'e dişi koyunlarda da raslanıldığını kanıtlayan belgeler bulunmaktadır (7).

Perineum fitıklarının etiolojisi üzerinde çeşitli faktörlerin etkin olabilecekleri ileri sürülmüştür. Bunlar arasında özellikle pelvis kanalının arka bölümünü kapatan ve burada bir diaframa görevi yapan kas ve fascia'ların gelişim eksikliği veya bunların yoksunluğu, atrofik oluşları üzerinde durulmaktadır. Son yıllarda, üzerinde en çok durulan nedenlerden biride, bazı köpek ırklarında buna karşı bir predispozisyonun bulunmuş olmasıdır. Bu konuda özellikle Boston terrier'i köpek ırklarında kuyruk yapılarında rudimenter bir niteliğin bulunuşu görüşü kanıtlar gibi görülmektedir (3). Diğer bir varsayımda, endokrin dengesizliklerinin perineum fitığına neden olabileceği üzerindedir. Özellikle testis hiperofileri ve tümörleri, prostat ile kistik masculin uterus oluşumları bu son teoriyi destekler nitelikte görülmektedir (2,8,10). Ancak araştırmacılar prostat hipertrofisi ile hernia perinealis arasındaki ilişki üzerinde görüş birliği halinde değildiler. Bilinen bir gerçek varsa oda bazı köpeklerde yapılan prostatoctomie ve castration ile perineal herne'lerin kendiliğinden iyileşmiş olmasıdır. (2,3). Son bir neden olarakta şiddetli

constipation'ların ve buna bağlı olarak yapılan ıkınmaların, fitiklerin oluşmasında etkin bir rol oynadığının kabul edilmesidir (3,8).

Nedenler ne olursa olsun fitik oluşumunda, rectum'un çevresini kuşatan, periton, musculus levator ani ile retractor ani (m. coccygicus medialis), m. coccygicus lateralis ve perineal fascia'nın birlikte oluşturdukları diaphragma pelvis bütününden, özellikle m. levator ani'nin yırtılması önemli rol oynar. Böylece fitik m. sphincter ani externus ile m.coccygicus medialis arasında oluşur. Ancak operatif sağtımda, m. coccygicus lateralis, m.sphincter ani externus, ligamentum sacrotuberale ile m. obturatorius internus'un önemli görevleri vardır (3,8). Bazı araştırmacılara göre fitik oluşumunda perineal fascia'nın zayıflığının, m.sphincter ani externus'un m. coccygicus'lardan ayrılmasının ve bunların yırtılmalarının büyük etkisi görülür (3.9).

Fitik deliğinin şekillenmesiyle birlikte karın boşluğu ile pelvis organlarından birinin, perineum derisi altında yer almasıyla perineal herni ortaya çıkar. Bazı olgularda, m. levator ani ile m.coccygicus'lar arasındaki retro-peritoneal veya periproctal yağ dokusunun geriye doğru prolabe olması, fitik'in içeriği olarak gösterilir. Çoğunluklada vesica urinaria, prostat, kolon ve ince barsaklar fitiklaşırlar. Omentumun fitikleşmesi ise, retro-peritoneal yağ dokusuna benzediğinden hemen çoğunlukla aldatıcı olmaktadır. Bu bakımdan omentum fitikleşmesi olgusu hemen hiç raslanmaz (9). Fitikleşen organlar çoğunlukla periton ile de örtülü olarak bulunmazlar (3).

Hayvanlarda perineum fitikına ayit semptomlar, ağrılı bir defekasyon, idrar tutukluğu, zayıflık ile perineum bölgesinde uni veya bilateral olarak belirlenen ve reponibilite gösteren şişkinliktir. Bu şişkinlikler çoğunlukla fluktuasyon gösterirler ve kıvamları da yumuşaktır. Vesica urinaria ve prostat'ın fitikleştiği olgularda meydana gelen şişkinlik sert kıvamlıdır. Ender olmakla beraber idrar kesesi inkarasyonlarında idrar distensiyonları da beraber bulunur. Bilateral herni olgularında tüm perineal bölgede görülen şişkinliğin yanısıra, özellikle anus'un içeriye doğru belirgin bir çöküntüsü dik-kati çeker. Fitik hacmi ıkınmalar ve hayvanların ön bacaklarını yukarıya kaldırma hareketiyle artış gösterir (3,8). Özellikle rektal-tuşe uygulamalarında sık sık, barsak divertikulumu içinde fazla oranda bir dışkı birikintisiyle karşılaşma olasılığı vardır. Diağnozda, kontrastmadde uygulamalarıyla yapılan radyolojik muayenelerde barsak dizlokasyon veya divertikulumları kolayca saptanır. Diferensiyel diağnoz yönündende, bölgenin yangısel oluşumlarında leucocytose tablosunun görülmesi, bozukluğun ayrılmasında yardımcı olur (3).

Deneysel çalışmalarla perineum fitkı, yapay olarak ta meydana getirilmiştir. Özellikle farclerde adrenalinin öströjen gibi bir etki göstererek, fitık oluşumuna yol açtığı görülmüş, buna karşı östrojen verilen danalarda ise skrotal herni şekillendiği dikkati çekmiştir (9).

Moltezn-Nielson adlı araştırmacı perineal herni oluşumlarında prostat hipertrofileriyle bu hastalık arasındaki ilişki üzerinde durmuştur. 17 olay üzerinde yaptığı incelemelerde sadece üç olguda prostat büyümesine raslamıştır. Sonuç olarak bunda bir bağıntının olamayacağına karar vermiştir (9).

Pettit'in (9), 40 köpek üzerindeki gözlemlerinden elde edilen sonuçlar oldukça ilginçtir. Araştırmacı hastalığa yakalanan köpeklerin 9-12 yaşlar arasında olduklarını saptamış, ırklar arasındaki bozukluğun dağılımını ise daha çok karışık melez ırklarda gözlemiştir. Bunlardan Avusturya, Alman ve Amerikan shephard ırklarında bozukluğu daha yaygın olarak izlemiştir. Tek taraflı hernileri daha çok sağ tarafta tesbit etmiş, sayısal olarak çift taraflı olgular arasında pek fazla bir ayrıcalık gözleyememiştir. Kastrasyonda testislerin atrofik olduklarını izlemiş, bununda hayvanların yaşları ile ilgili oladileceğine bağlamıştır.

Sağıtımda en radikal yol operasyondur. Ancak sidik kesesinin boğulması olasılığı karşısında keteterizme başvurmak gerekir. Çoğu kez kateter uygulamasının güçlüğü nedeniyle keseye punksiyon yapma uygun bulunmaktadır. Sidik kesesinin boşaltılmasıyla birlikte reponibilite olasılığı da kolayca ortaya çıkar. (3,4).

Operasyondan birkaç saat veya 24-48 saat önce hayvana rektal yoldan lavman yapmak veya diyet uygulamak gereklidir. Bunun (özellikle rektal diverikel içerisinde biriken dışkıının dışarı alınmasında) operasyonun kolaylığı ve operasyon sahasının temizliği yönünden çok yararı vardır (1,3,10).

Hayvanda uygulanacak anestezisinde büyük önemi vardır. Özellikle uzun etkili barbutirat derivelerinin narkoz için yararı savunulur. Hernia perinealis'in operatif sağıtımının, eskiden beri güç yapılabildiği bilinmektedir. Bu bakımdan bazı Şirurjiyenler, ancak hacime büyük fitık kesesi olan hayvanlarda bu tür operasyonların yapılması gereğini savunmaktadırlar (10).

Herniorraphie operasyonunu hemen daima orchidectomie (kastasyon) ile birlikte yapmanın gereğini savunun araştırmacılar, çift taraflı herni olgularında, operasyonu iki dönemli olarak uygulamayı gerekli görmekte idirler (6).

Operasyonda hayvanın yatırılış pozisyonunda büyük önemi vardır. Özellikle sternal yönde yatırılan hayvanların arka bacakların biraz yukarı kaldırılması öğütlenmektedir. Kuyruk, yana ve arkaya çekilerek operasyon sahası açık bir duruma getirilir. Gerekli temizlik ve dezenfeksiyonun sağlanmasından sonra, anus yakınından geçmek üzere, doğrultusu yukarıdan aşağıya, hafifçe eğik (ensizyonun anus'a bakan yüzü iç bükey) bir ensiyon yapılır. Bazı yazarlar ensizyondan önce fitik içerinin karın boşluğuna doğru ilitmesini öğütlerler (10). Bunun yanısıra operasyon sahasının kirlenmesini korumak amacıyla rectum'a bir tıkaç veya anus'a tütün kesesi dikişi uygulamayı sağlıklı verirler.

Deri ensizyonunun yapılmasından sonra (eğer varsa) iç fitik kesesi, çok ince bir katman şeklinde görülebilir bir formdadır (9). Bu sırada kanayan damarlar ligatüre edilir. Çoğunlukla prostat karın içine doğru deviye olmamış olarak dikkati çeker. Bölgede aynı zamanda fazla oranda omentum benzeri yağ dokusu gözlenir. Fıtıklaşan organın karın boşluğuna itilmesinden sonra operasyonun esas gayesi olan pelvis diaphragmasını oluşturma işlemine girilir. Bu amaç için (o) numara katgüt ile m. sphincter ani ext., m. cocyicus lateralis m. obturatorius internus'a dikilir. Lig. sacro-tuberales m. sphincter ani ext'un ön ve yan kenarına dikişler aracılığı ile tutturulur. Fascia'nın da tesbitinden sonra deri dikişine geçilir. Operasyon sırasında özen gösterilmesi gereken noktalardan biri de arter ve venalardan gayri özellikle anal reflekslerin oluşumunda önemli görevi olan nervus pudentalis ve kollarının iyi korunması gereğidir. Fıtık operasyonunun tamamlanmasından sonra hayvana orchidectomie ve prostatectomie uygulamasına geçilir (1,3,4,5,6,8,9,10).

Post-operatif olarak hayvanlara yumuşak besinler vermek ve ıkmalarını önlemek gerekir. Dikişler 10 gün içinde alınır (5). Bu ara hayvana sulfamid uygulaması yapılmasında öğütlenir (3). Bu ara gözlem altında tutulan hayvanlarda sık sık reşüt olaylarının da görülebileceğini göz önünde tutmak gerekir (3).

Bilateral perineal herni olgularında ikinci operasyonun, ilkinden 3-6 hafta sonra yapılması önerilir. Bazı araştırmacılar hernia'ların sadece orşidektomi veya prostatektomi operasyonlarıyla da iyileşebileceğini bildirmektedirler (2,3).

Gereç ve Yöntem

Çalışmamızı 1974-1977 yılları arasında Kliniğimize defekasyon güçlüğü ve idrar tutukluğu nedeniyle getirilen 7 köpek oluşturmuş

tur. Bunlar; 1 i yerli kurt melezi, 1 diğeri kurt, 5 i de yerli ırka ait köpeklerdi. Hastalarımızın yaş ortalamaları 6-10 arasında değişiklik gösterdi.

Hasta sahiplerinden alınan anamnezlere göre köpeklerin tümünde defekasyon güclüğü öğrenildi. Muayenelerimiz sonucunda, hayvanların tümünde de unilateral herina perinealis teşhis edildi.

Sağıttımda, 24 saatlik bir açlık döneminden ve rectum'un lavman ve eksplorasyonundan sonra, genel narkoz amacıyla köpeklere kg/canlı ağırlığa 3 mg. hesabıyla Rompun uygulandı. Lokal anestezi olarak da % 2 oranında Novacaine solüsyonu kullanıldı.

Sternal pozisyonda masaya yatırılan köpeklerin arka bacakları biraz yukarıya kaldırıldı. Sahanın gerekli dezenfeksiyonundan sonra anus'a 2-4 cm. uzaklıkta, hafif iç bükey ve kuyruk kaidesine yakın, 8 cm. uzunlukta, deriye dikey bir ensizyon yalıdı. Konjonktif doku ve fasiyanın da diseke edilmesinden sonra, fitıklaşan organa ulaşıldı. Fitıklaşan organ olarak 3 olgumuzda retro-peritoneal veya periproktal yağ dokusu, birinde prostat hipertofisi ile periproktal yağ dokusu, bir diğesinde sidik kesesi, 2 sinde de rectum'un gaita dolu dislokasyonu saptandı. Pelvis kanalındaki diaframı oluşturmak amacıyla, tüm olgularımızda m. sphincter ani externus ile lig. sacro-tuberale, m.coccygicus lateralis ile de m.sphincter ani ext. 3 dikişle birbirlerine ayrı ayrı tesbit edildi. Sonrada fascia ve deriye basit dikişler uygulandı.

hayvanlara postoperatif olarak prokain penisillin 800 000 U.İ. olarak enjekte edildi. dehidratasyon görülen hastalara da 3 gün süreyle 100 + 100 ml. % 5 Dextrose ile Serume Physiologique şırınga edildi. Köpeklere besin olarak da sadece süt verildi. İkişer kez de lavman gereksinmesi duyuldu.

Olgularımız

Olgularımız, izleme kolaylığı bakımından bir numaralı çizelgede toplu olarak gösterilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

1974-1977 yılları arasında Kliniğimize getirilen 7 erkek köpekte hernia perinealis olgusu saptandı. Bu hayvanların kaşektik olmalarının yanısıra tümünde defekasyon güclüğü ve fazla oranda askarid ile tenia görüldü. Bundan başka olgular arasında idrar tutukluğu da izlendi. Özellikle defekasyon sırasında perineal bölgedeki şişkinliğin dahada arttığı dikkati çekti.

ÇİZELGE: 1

Prot. No.	ırkı	Donu ve Cinsi	Yaşı	Anamnez	Diagnoz	Fitkaşan Organ	Sonuç
1) 81	Kurt melezi	Boz, Erkek Köpek	6	Defekasyon güçlüğü	Sağda perineal fıtık	Retroperitoneal yağ udokus	10 günde iyileşme
2) 82	Kurt	Boz " "	10	İkınma	"	"	8 "
3) 209	Yerli	Siyah " "	8	Defekasyon güçlüğü, ıkınma	"	Rectum dislocation'u	12 günde iyileşme
4) 393	"	Boz " "	8	Defekasyon güçlüğü, ıkınma	"	Retroperitoneal yağ dokusu (Resim: 1)	8 günde iyileşme
5) 501	"	Siyah " "	8	"	"	Rectum dislocation'u	9 günde iyileşme
6) 563	"	Sarı " "	6	Defekasyon güçlüğü solda idrar tutukluğu ve sancı	"	Sidik kesesi	12 günde iyileşme
7) 823	"	Boz " "	7	Defekasyon güçlüğü, ıkınma	Solda "	Retroperitoneal yağ dokusu, tat hipertrofisi (Resim:2)	1,2 ay ara ile 3 kez reşüt, 3 ay sonra şifa

Not: 209 ve 501 protokol numaralı olgularımız aynı anadan doğma kardeş köpeklerdir.

Olgularımızın etiyojisi üzerindeki incelemelerimizde; 5 köpeğin Ankaranın Altındağ ilçesinin Sultan Murat mahallesinden getirilmiş olması ayrıca dikkatimizi çekti. Bu ara iki olayında (209-509 Prot. No. olgular) kardeş olduklarını saptadık. Literatürlerce desteklenen ve bazı köpek ırklarında sık görüldüğü ileri sürülen hernia perinealis olgularını (3,8,9) biz daha çok yerli ve kurt melezlerinde gözledik. Ayrıca bu bozukluğun herediter olabileceği fikrini bize köpeklerin birdirlerine çok yakın bir bölgeden gelmeleri ve iki hayvanın da kardeş bulunmaları vermiş oldu.

Fıtık oluşumlarının 5 olguda sağ perineal bölgede, 2 sinde de sol tarafta şekillenmesiyle bizde literatür kayıtlardaki görüşlere katıldık (9).

Hayvanların beslenme koşullarına bağlı kaşektik oluşlarının yanısıra, Literatür kayıtlarda değinilmeyen mede-barsak parazitlerine (tenia, askarid) biz olgularımızın tümünde rasladık ve bunlarında hastalığın oluşumunda hazırlayıcı dir faktör gibi etkileyebileceğini düşündük.

Pelvis kanalının arka bölümünü örten ve bir diafram oluşturan fascia ve kasların yırtık oluşlarının fıtık şekillenmesinde etkin bir rol oynadığı görüşüne (3), biz muhtemelen hayvanların kaşektik oluşlarıyla ilgili olarak adı geçen kasların atrofik bulunuşlarının da bozukluğa neden olabileceği kanısıyla katılmaktayız.

Testis hipertrofileri ile prostat ve kistik maskulin uterustoluşumlarının bozukluğun etiyojisi üzerindeki varsayımları ileri sürülmektedir (2,3,8,10). Biz sadece 7. olgumuzda prostat hipertrofisi ile ilgili reşüt olaylarına rasladık ve bunu yapıcı bir faktör olarak nitelendiririk. Ancak bu olgumuzda prostatektomi operasyonuna da baş vurmamak. Araştırmacılar kastrasyon ve prostatektomi ile hernia perinealis arasındaki ilişkinin varlığını ve sağıtımda operasyonların, bununla beraber yapılmasını savunmaktadırlar (2,3,9). Biz çalışmamızda kastrasyon ve prostatektomiye baş vurmaktan tüm olgularımızda olumlu sonuçlar alabildik. Konstipasyonlarla ilgili ıknmaların hernia perinealis oluşmasında yapıcı bir faktör gibi etkir görüşüne (3,8), bizde bu bulguyu tüm olgularımızda saptadığımızdan katılmaktayız.

Fıtık içeriinin çoğunlukla vesica urinaria, prostat, kolon ve ince barsak olduğu ileri sürülür (2,3,8). Olgularımız arasında sadece bir köpekte vesica urinaria fitkına rasladık. buna karşın omentum fitkına benzerliği ileri sürülen retro-peritoneal veya periproktal yağ dokusunu (9), biz dört olgumuzda (% 67) rasladık. Diğer iki olayda

rectum'un diverticulum'unu izledik. İleri sürülen fıtık iç kesesiyle, inkarasyon olaylarına (3,9) da tanık olmadık.

Operasyon öncesi gerekli görülen 24-48 saatlik diyet dönemini (1,3,4,10), biz 24 saat olarak saptadık. Lavman gereğini (1,3,10) de daha çok muayeneler sırasında ve operasyon öncesi, rectum'un eksplorasyonunda mekanik olarak dışkıyı dışarı alarak karşıladık. Bu nedenle operasyon sahasını kirlenmelerden korumak amacıyla önerilen, anus çevresine tütün kesesi dikişi uygulamayı veya tampon koymayı (1,4) pek gerekli görmedik.

Anestezilerde barbütirat deriveleri kullanmak yerine (10) Rom-punu Kg. 3 mg. hesabıyla uygulamakla olumlu sonuçlar aldık ve bunu lokal infiltrasyon anestezisi ile (% 2 Novacaine sol.) birleştirdik.

Tüm olgularımızda pelvis kanalını örten kas gruplarında yırtılma saptamadık. Ancak bu kasları belkide hayvanın kaşektik oluşlarına veya herediter bir faktöre bağlı olabilecek bir nedenle, esnek ve atrofik olarak saptadık. Fıtık deliğini kapatmak için m.sphincter ani ext. ayrı ayrı olarak, 3 er dikiş aracılığıyla, m.coccygicus lateralis ve lig. sacro-tuberales'e tesbit edildi (Resim: 3). 7. olgumuzda 3 kez 15 er gün ara ile reşüt olayı izlendi. Araştırmamız sonucu bunun prostat hipertrofisi ile ilgili olduğu saptandı. Bu olgumuzun son operasyonunda dikişlerde katgüt yerine supramid kullanıldı. ve ıkmalarında önüne geçilerek iyileşme sağlandı.

Köpeklerde operasyon öncesi ve sonrası 5 gün süreyle dehid-rasyona karşı 100 + 100 ml. Serum fizyolojik ve % 5 lik Dextros eriyiği uyguladık. Sulphamid yerine (3) de, 800 000 U.İ. prokain penisilin şırınga ettik. Ancak bu ara diyete büyük özen göstererek hayvanlara sadece süt yedirdik. Saptadığımız mide ve barsak parazitlerinde operasyon öncesi bertaraf edildi.

Yaş ortalamaları 8 olan, tümü erkek ve % 75 i yerli ırka ait olgularımızın operasyonlarından alınan başarı oranı % 90 oldu. sadece bir olgumuzda 3 kez operasyon uygulandı. Bunun da prostat hipertrofisi ile ilgili olduğu saptandı, ancak prostaektomiye de baş vurulmadı.

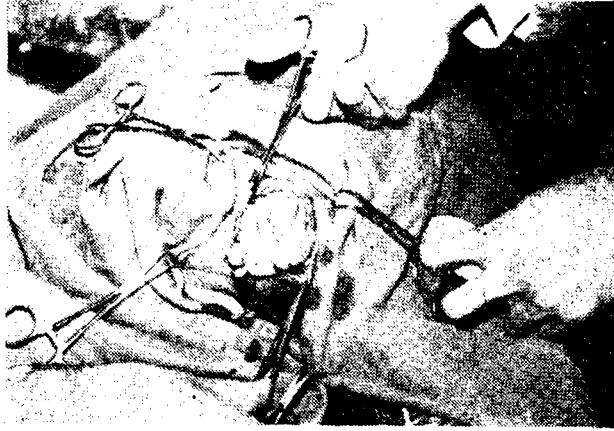
Sonuç olarak, 7 olguyu kapsayan bu çalışmamızda Ülkemizde yerli köpek ırklarında da gözlenebileceğini saptadığımız hernia perinealis olaylarının etiyojisi, semptomatoloji ve sağtımları üzerindeki bulgularımızı Meslektaşlarımıza yararlı olur amacıyla sunmayı uygun bulduk.

Literatür

- 1- **Annis, R.J.; Allen, R.A.** (1967): *An atlas of Canine Surgery*, Lea, Febiger, Philadelphia. P. 176-179.
- 2- **Archibald, J.; Cawley, J.A.** (1961): *Complete perineal prostatectomy and repair of perineal hernia*. Small Anim. Clin. Vol 73,1.
- 3- **Archibald, J.** (1973): *Chirurgie Canine*. Ed. Vigot Frères. 23 rue de l'Ecole de Médecine Paris 6 e, P. 1122.
- 4- **Artun, S.B.** (1970): *Evcil Hayvanlarda Operasyon Bilgisi*. C. 11. A.Ü. Basimevi. S. 564.
- 5- **Leighton, L.R.** (1960): *Surgical Procedures for the Routine*. Part. 11, Veterinary Medicine Small Animal Practice. V. ol. 155, 8, 33-37.
- 6- **Leonard, P.E.** (1968): *Fundamentals of Small Animal Surgery*. W.B. Saunders Company Philadelphia. London, Toronto. P. 269.
- 7- **Leuthold, A.** (1952): *Grundriss der speziellen Chirurgie für Studierende u. Tierärzte*, München/Basel.
- 8- **Öktem, B.** (1964): *Özel Şirurji. Göğüs ve Karın Hastalıkları*. 11. Fasikül, 1. baskı. İstilâl Matbaası. Ankara. S. 220.
- 9- **Pettit, D.G.** (1962): *Perineal hernia in the Dog*. The Cornell Veterinarian. tVol. 111, 2, 261-279.
- 10- **Shuttleworth, C.A.; Smythe, H.R.** (1960): *Clinical Veterinary Surgery*. Vol. 11. Crosby Lockwood; Son Ltd. 26 old Brompton Road S.W. 7, P. 398.

Yazı 6.12.1977 günü alınmıştır.

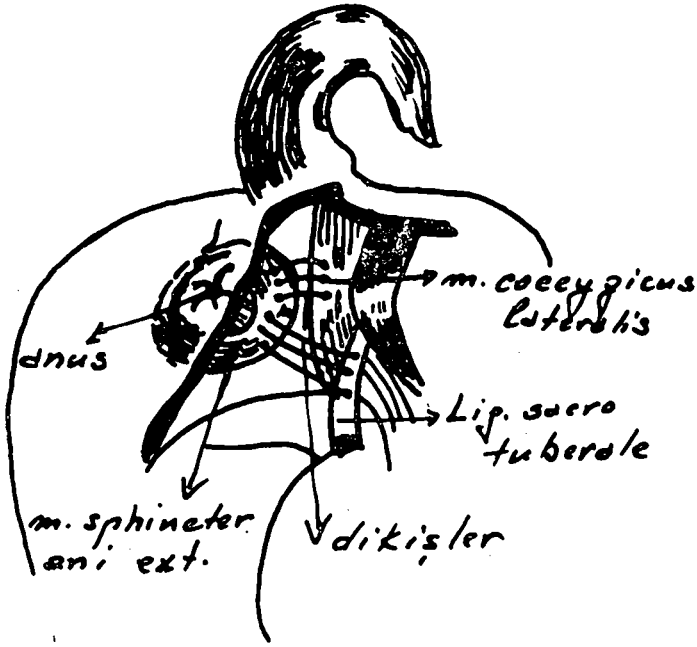
Manuscrit Reçu le 6 Desember 1977

Resim: 1 /a-b Sağ perinal bölgede oluşan Herina perinealis ve operasyonda retro-peritoneale yağ dokusunun görünümü
(Vu du tissu adipeux rétro-péritonéal a la suit de l'opération de l'hernie périnéale droite)

Resim: 2 Sol regio-perincalis'te şekillenen Perineal fitik
(Hernie périnéale formée ala région périnéale gauche)

Resim: 3 Hernia perinealis operasyonunda dikiş uygulanan kasların şematik görünümü
 (Vue schématique des muscles auxquels on a appliqué la suture à l'opération d'hernie pé-
 rinéale)